

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“ Iosif Marshall, Sibiu

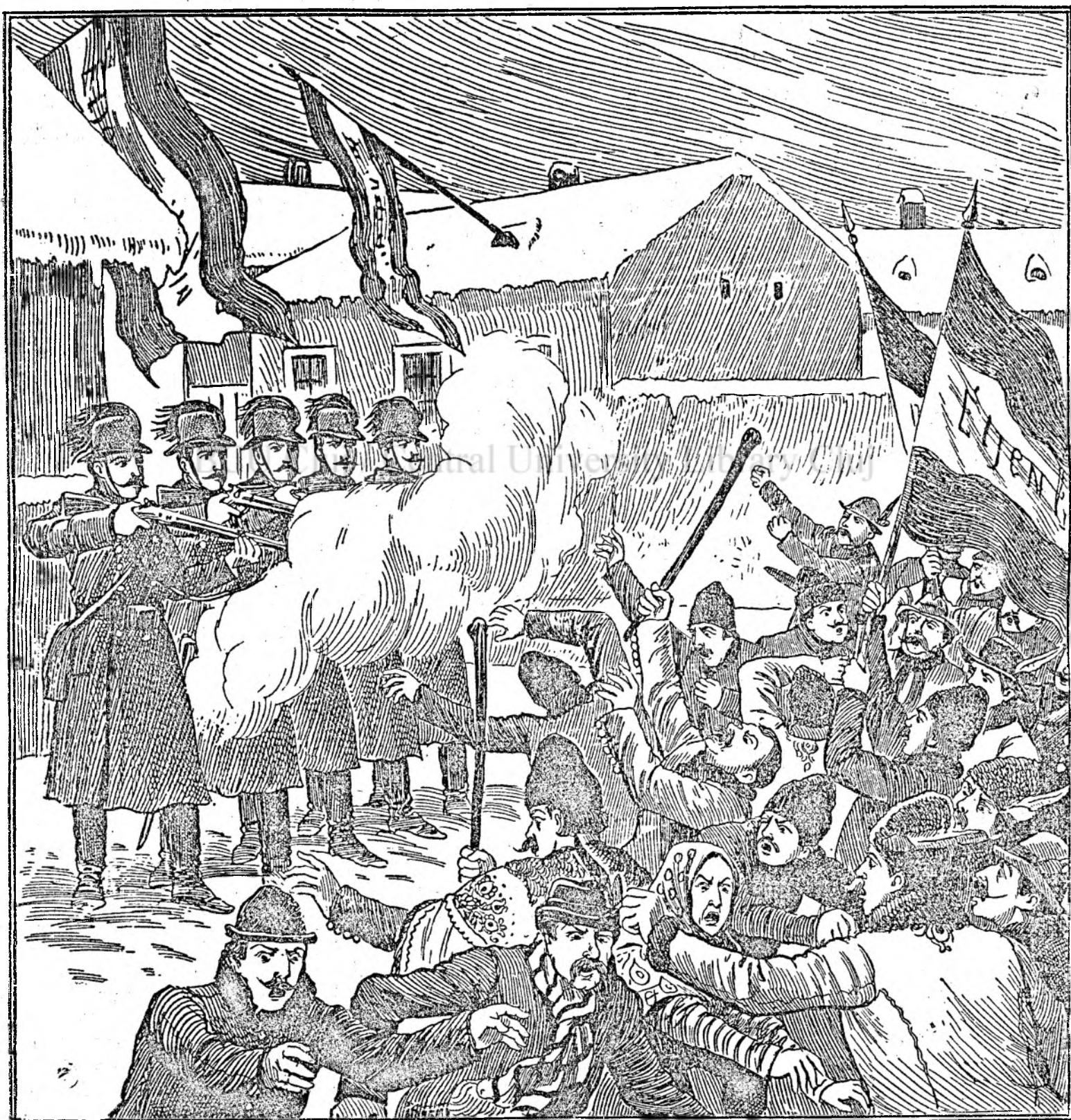
Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Vărsare de sânge la alegeri.

La alegerile de deputați dietali au fost în mai multe părți bătăi, spargeri de ferestri și vărsări de sânge. Ba în Vințul de sus alegătorii opoziționali au aprins trei case de-ale guvernamentalelor, ca să-i înfrice. Așa e obiceiul să se întâmple de aceste în Ungaria.

Apărările și bătăile s'au început încă înainte de alegeri. Una din cele mai mari vărsări de sânge s'a întâmplat în satul Turopolya (din cercul de alegere Losoncz). Sâmbătă înainte de alegere s'a dus în Turopolya candi-

datul de deputat guvernamental Rohonyi, de și-a ținut vorbirea de program.

După vorbire el s'a dus la preotul evangelic din comună care era pe partea stăpânirii. Alegătorii opoziționali, împreună cu alți opoziționali din satele vecine, s'au năpustit asupra casei parohiale, strigând, că preotul a vândut guvernului comuna și voiau să-l potopească.

Au venit numai decât gendarmii, dar mulțimea i-a atacat și pe aceștia cu pietri,

și ciomege. Atunci gendarmii au folosit armele, au puscat în mulțime, ucizând patru oameni și rănind greu pe mai mulți.

Nu se știe, că gendarmii avut-au drept să puste și cercetarea e chemată se arete aceasta.

Ilustrația noastră, făcută după o fotografie, ne arată momentul când gendarmii dau foc în mulțime.

De preste săptămână.

Alegerile pentru dieta Ungariei s'au sfârșit. Opoziția a eșit învingătoare. Ministerul Tisza abzice. Români naționaliști au eșit 7.

În Petersburg s'a sugrumat rescoala lucrătorilor, dar ea s'a lăsat în provincă. În Petersburg e dictatură militară.

În Manguiria s'a început o luptă mare între Ruși și Japonezi.

Alegerile.

Alegerile pentru dieta Ungariei s'au sfârșit și au reușit nefavorabile ocârmuirii lui Tisza. Aceasta este pe scurt starea lucrurilor dela noi.

Tisza, venind în conflict cu opoziția, pentru-că prin schimbarea regulamentului dietei a voit să facă cu neputință obstrucția (împotrivirea cu vorbărie fără de sfârșit), a fost silit să împrăștie dieta și să rânduiească alegeri noue. Aceasta s'a întâmplat și, cum știm, alegerile s'au început în 26 Ian. c. și acum sînt deja sfârșite.

Tisza, când s'a hotărît să împrăștie dieta, a gândit, că în nouele alegeri va câștiga mai mulți deputați, a gândit, că țeara, alegătorii vor fi mai mulți pe partea lui. De aceea și în vorbirea, prin care M. Sa a împrăștiat dieta și care a fost făcută de Tisza, a zis, că se rânduiesc noue alegeri, ca națiunea, țeara să judece.

Și țeara a judecat, dar' mai mult pe partea opoziției. Opoziția s'a unit cu partidul popular, cu partidul lui Bánffy și cu disidenții (adecă cu deputații eșiți din partidul guvernamental) și cu toții împreună, cu puteri unite au luptat la alegeri împotriva candidaților guvernului.

Așa apoi rezultatul alegerilor e următorul:

Deputați guvernamentali	151
> independenți	159
> populari	23
> partidul nou (Bánffy).	11
> afară de partid	10

> disidenți	24
> Sași	13
> naționaliști (Români, Sârbi etc).	9

ear' afară de aceste vor mai fi alegeri întregitoare (baletagi) în 13 cercuri.

Din acest rezultat se vede, că partidul liberal (guvernamental), pe care se sprijinește Tisza, a rămas în minoritate față de opoziție și astfel e silit să abzică.

Tisza a și plecat Mercuri la Viena, unde a prezentat Majestății Sale abzicerea ministerului și, după cum se zice, a recomandat pe urmașul său.

Pe cine va fi recomandat Tisza, ca să formeze noul minister și ce va urma peste tot, nu se știe încă. Unii spun, că cu formarea noului minister va fi încredințat contele Iuliu Andrássy, care va lua miniștri din diferite partide, sau apoi ministerul se va forma din stinul opoziției unite, în care ar avea rol însemnat partidul kossuthist. Hotărît încă nu se știe nimic. Majestatea Sa va asculta zilele aceste părerile mai multor fruntași politici și apoi va hotărî după împrejurări.

În afară de aceste stări încurcate, cu privire la alegeri, trebuie să observăm, că noi Români am pus și noi candidați naționaliști în mai multe părți și unii din ai noștri au reușit.

Eată deputații noștri aleși cu lupte grele:

Vasile Dămian, ales în Baia-de-Criș,	
Dr. Teodor Mihali > > Ileanda-mare,	
Dr. Stelian C. Pop > > Șiria,	
Dr. Ioan Suciu > > Boroșincu,	
Dr. Aurel Vlad > > Orăștie,	
Dr. Aurel Novac > > Sasca-mont.,	
Dr. Nicolae Comșa > > Cristian,	

Așa dar în total avem aleși șapte deputați români naționaliști și la alegerile întregitoare poate să mai iasă 1-2. Deputați de naționalitate români, cari însășin cu guvernul, încă sînt aleși vre-o 8.

Deputat naționalist slovac a fost ales numai unul: Milan Hodja (Kuipin).

Deputat naționalist sârb a fost ales earăș unul: Lubomir Pavlovici (Török-Becse).

Acesta este pe scurt rezultatul alegerilor dietele din urmă.

Convocarea delegațiilor.

După-cum se scrie din Viena, delegațiile vor fi convocate la toamnă. Causa acestor întârzieri sînt alegerile dietele și preste tot starea politică încurcată din Ungaria, care se crede, că până la toamnă se va limpezi.

Programul noului guvern român.

Luni, în 30 Ian. c. a fost o adunare politică în Iași, la care au luat parte cei mai mulți miniștri și fruntași conservatori. Cu acest prilej prim-ministrul Cantacuzino a dezvoltat programul guvernului.

În ce privește politica externă — a zis Cantacuzino — aceea rămâne neschimbată; România voiește pacea și legături prietenești cu toate statele. În lăuntru, guvernul se va sili a îmbunătăți starea populațiunii, a susține echilibrul financiar și a exploata izvoarele de bogăție ale României etc. Între reformele ce le-a anunțat Cantacuzino, amintim: reforma administrației, întemeierea unei deregătorii administrative înalte, la care se vor putea apela judecățile deregătorilor administrative, înamovibilitatea judecătorilor etc.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

După o pauză mai lungă, în care armatele din Manguiria au fost ocupate cu pregătiri și concentrări de trupe, acum vine știrea despre noue lupte între armatele dușmane.

Prima luptă.

Din Mukden se telegrafează, că cea dintâiu luptă s'a încins în 25. Ianuarie c. Aripa dreaptă a Rușilor a atacat aripa stângă japoneză. Rușii au ocupat două sate. Un regiment siberian a suferit grele pierderi. Amândouă oștile au artilerie puternică.

Perderile.

Rușii au voit să încunjure aripa stângă a Japonezilor, dar' n'au isbutit, fiind alungați peste riul Hunho. În luptele de 3 zile, din 26—29 Ian. Japonezii au pierdut 5000 de oameni, Rușii 10.000. Generalii ruși Mișcenko și Kondratovici au fost răniți.

Vladivostok.

Foaia »Morningpost« din Londra e informată din Shanghai, că Japonezii au început de curînd blocarea (încunjurarea) portului dela Vladivostok, singurul port mai însemnat, ce-l are Rusia în apele răsăritene asiatice.

FOITA.

Moș Iftimie.

(Urmare și fine.)

Moș Iftimie își plecă capul sub povara gândurilor dureroase și o lacrimă mare se scurse din ochii stînși pe fața-'i sbîrcită în jos.

— Nu uita de noi, repetă ca dus din sine.

În odaie era o liniște profundă. În fund era un pat sărăcăcios; de-asupra câteva polițe, pe ele niște hârburi și câteva cărți vechi, negrite. La mijloc era masa și un scaun slab. Păreții goi se rânjeau în razele trîmurătcare a le luminiței și din când în când se auzea cum pică picăturile de sîu.

Moș Iftimie se uită împrejur. De multe ori seara îi veneau amintirile din vremuri trecute, dar' nici-odată așa clar ca astăzi. Îi părea că aude pe tată-seu la fereastră, bătînd cu ciocanul, părea că vede mamă-sa cum stă lângă cuptor și părea a auzi, cum fierbe oala pe cuptor. De câte-ori nu visa așa, când

auzea bătăitul leneș al muștelor, bătăile de ciocan, clocotirea de pe cuptor și razele de soare luceau cald prin fereastra joasă. Și acum e în odaia aceea, dar' unde sînt toate acestea? Au dispărut; o liniște mortală îl împrejmuia; păreți goi, lucind de sloiurile mici de ghiață, se uitau serios, amenințător la el. O frică neînțeleasă, o înduioșare îl cuprinse pe bătrînul Iftimie. Își aduse aminte de o rugăciune, ce-o învățase el, când era copil; copil cu inima curată, care credea în tot ce e sfînt, azi nimica nu-i e mai sfînt. Privirea îi pică pe sticlă de rachiu. O mânie dureroasă îl cuprinsă și întinzîndu-și mîna svîrlî sticla la pămînt. Sticlă aceasta a fost idolul, D-zeul lui; la ea se gîndea zi și noapte și pentru ea trîmura afară în ger și frig, numai ca să poată bea cât mai mult.

— O Doamne, D-zeule, greu am păcătuit, eartă, că și noi iertăm greșiților noștri. — Aici își pleacă capul și o emoțiune puternică îl cuprinsă; cu mîinile încrucișate se rugă el acum, cuprins de un simț, care atîția ani a stat mut în pieptul, în sufletul lui.

De-odată își aduse aminte de cărțile vechi și prăvuite de pe polițe. Se duse, își luă una jos și o deschisă. Puse luminița mare aproape și ținînd cartea în mîinile tremurătoare, roșite și aspre de frig, se puse să citească. La început mergea cu greu. De mult de când n'a cetit. Dar' eată tot mai ușor merge. La urmă îi părea, că nu litera moartă ci o voce impunătoare și totuși atît de dulce, cu bunătate îi povestea din foile cele îngălbenite. Într'un târziu se pomeni. Luminița era pe gătate; razele ei palide lumineau tot mai slab și pe păreți se arătau umbre tot mai mari, mai mari și tremurătoare. Moș Iftimie închisă cartea, o curățî de prav cu îngrijire și o puse în lada de sub pat, învălîindu-o în hîrtie.

Așa se simțea de ușor, sufletul lui era plin de simțiri, care până acuma nu le simțise și cu un suris blînd, tericît stînsă luminița și se culcă.

De-odată se trezi; odaia era plină de lumină. Lângă pat stătea tatăl-seu și lângă

Din Rusia.

— In Petersburg. — Răscoala în provincă —

În urma pășrei aspre a miliției față de lucrători, în Petersburg s'a demolit răscoala. O mare mulțime de muncitori au intrat de nou în lucru la fabrici.

Țarul a proclamat în Petersburg dictatura militară și a numit de guvernator militar, cu putere nefermuită, pe generalul Tre-pov. Acesta a purces și purcede cu mare strictetă și crudelitate. Pe lucrătorii, cari nu voiau se între în lucru, i-a espulsat, iar pe alții mulți i-a arestat. Numărul celor arestați este până acum 3200. Între cei arestați este și vestitul scriitor Maxim Gorkij.

Astfel s'a făcut »liniste« întreruptă acum numai de vaietele răniților și a celor prinși și de zângănitul de arme al sălbaticilor Căzaci.

Un martor ocular.

Ca întregire la cele scrise în numărul trecut despre întâmplările din Duminec: a trecut mai dăm următoarele:

Un comerciant din Budapesta, care a fost de față la răscoala de Duminec a lucrătorilor din S. Petersburg, după-ce spune că lucrătorii sub conducerea preoților Gapon, Sergiu etc. au înaintat pacinic pe strade, povestește următoarele:

Duminec dimineața lucrătorii cu miiile au venit să meargă înaintea palatului de iarnă a Țarului. Nimeni din ei nu avea arme, mulți erau cu nevestele și copiii. Când marea mulțime s'a apropiat de podul Troicka, comandantul soldaților postați la pod a provocat mulțimea să stea. Cei dindărapt n'au auzit provocarea și i-au împins înainte pe cei din frunte, spre soldați. În acest minut s-au dat vorbe de comande și Căzaci călări s'au aruncat cu furie asupra mulțimii, biciuind pe cine ajungeau. Apoi iute s'au întors la o parte și acum muncitorii stăteau în față cu infanteria. Un căpitan, care comanda miliția, dădu ordin și îndată răsunară puștile, odată, de două-ori. Acum apoi a urmat ceva grozav. În primul moment a oamenii stăteau ca nlemniți, aerul era plin de vaiete dureroase ale răniților, apoi mulțimea se repezi înspre ulițele vecine, călcând în picioare o mulțime de oameni. Căzaci urmăreau pe oameni, bă-tându-i cu bicele.

Lângă casa, în care mă aflam eu, au căzut pe zăpadă două femei și o fată, greu rănite. Nu departe de ele zăcea întins un bătrân, cu capul crepat de sabie. Astfel de

el un bărbat palid, cu plete lungi, cu privire blândă. Moș Iftimie se uita mirat, se simțea așa ușor, așa fericit. O căldură internă simțea cum îl înviorează. Bărbatul acela cu privire blândă îi zimbă cu bunătate; tatăl-seu îi zimbă cu bunătate; tatăl-seu îi făcu un semn și atunci moș Iftimie simțea, cum se ridică, se înalță, plutește lin sus, tot mai sus, împrejmuit de o lumină orbitoare, de acorduri moi, de cete albe de îngeri, sus, tot mai sus. Bărbatul acela îi tot zimbea cu bunătate și tatăl lui îi puse mâinile pe cap, binecuvântându-l. Simțea, cum inima lui se umple de un simț necunoscut de fericire, toate suferințele sunt uitate, lăsate pe lumea aceea, simțea că el e acum »în loc luminat, în loc de verdeață, de unde a fugit durerea, întristarea și suspinarea; că nu este om, care se nu păcătuiescă, numai tu ești fără de păcat«

— Pe Moș Iftimie l-au aflat mort în odaia lui, zise a doua zi vecinul Nastasie la leica Eva, — D-zeu să-l ierte!

casuri se vedeau dealungul uliței, pe țărmul Nevei și prin cele mai multe strade ale orașului. Numărul mortilor și răniților din apropiere era la 500. După-ce mulțimea a fugit, poliția a început a transporta cu căruțe pe morți și răniți. Ei erau așezați unul lângă altul și duși în spitale. Întemplerarea aceasta s'a petrecut pe la 11 ore și pe la 12 nu erau pe ulițe decât morții și răniții și oamenii poliției.

Seara, când am plecat la gară, pe ulițe erau soldați ca în tabără; puștile le erau puse în piramidă și din loc în loc ardeau focuri de tabără. Ici-colea cete de lucrători erau alungați de Căza i.

Toată ziua și până am plecat eu, în oraș domnea o frică și spaimă de nespus.

Răscoala în provincă.

Pe când în Petersburg răscoala s'a sugrumat în sânge, ea a luat întindere în orașele din provincă. Astfel în orașele Moscva, Lodz, Riga, Reval etc. lucrătorii s'au pus în grevă și au avut lupte și ciocniri sângeroase cu polițiștii și miliția. În Lodz numărul greviștilor este 100 mii.

Mai mare și primejdioasă este răscoala în Varșovia, capitala Poloniei rusești. Aici s'a repetat scenele crudele din Petersburg. Miliția și aici a purces foarte aspru față de lucrători. În o singură zi (30 Ian. c.) au fost uciși și răniți preste 150 de lucrători. Dar lucrătorii aici sunt armați și au omorât și ei ofițeri și polițiști, între cari este și comandantul Căzacilor, care a fost ucis de un glonț de revolver.

Țarul a trimis în Varșovia pe generalul Foullon, ca să sugrume răscoala.

Din Mediaș.

— Producțiuni și petreceri. —

Începând cu ajunul Crăciunului Mediașul a fost teatrul unor producții publice, care vrednice-s de cuvenita încreștere. De mai mulți ani acest orașel a manifestat viață românească, frumoasă, și »hydra invidiei«, »aceasta mare boală românească« nu mai puțin, ca în alte părți și-a arătat unghiile sale. Eată un raport pe scurt despre aceste producții:

I.

Daruri de Crăciun.

Înainte de Crăciun cu câteva săptămâni soția mea și domnișoara Irina Coșciuc inv. de stat și-au dat toată silința ca în anul acesta să poată face o mică surprindere, dar mare bucurie copiilor, ce frecventează școala gr.-cat. din Mediaș. S'au convins, că fanteama neagră a scumpetei și a foametei bate și la ușile multora din popor; spre scopul acesta au întreprins o mică colectă în favorul copiilor lor și rezultatul desi n'a fost îndestulitor, a fost mulțămitor, căci din cele 34 coroane, ce sau adunat s'a împodobit un mândru pom de Crăciun, de pe care, tuturor elevilor în număr de peste 80, li-s'au cules câte ceva. S'au dăruit fetițelor mai multe șurțuri, nătrâmi de cap și batiste, ear băeților cărți și caiete în valoare de peste 16 cor.

În prima zi de Crăciun, după amiază și după-ce s'au aprins luminile pe pom, în ordine frumoasă m'am prezentat cu școlarii în casa Domnului. Preanonratul Ioan Moldovan, protopop, în scurte cuvinte a arătat însămnătatea pomului de Crăciun: »Pomul e chipul bisericei creștin, că i precum bradul e pururea verde, așa și biserica e pururea vie, ear darurile multe și frumoase de pe pom, însămnă darurile celea multe sufletești, pe cari ni le mijlocește Biserica dela Dumnezeu«. — Un

copil a recitat poesia »Înger, îngerelul meu« și s'au cântat colinde, ce să obicinuesc.

Poporul era foarte mult de față și în decursul împărțirii darurilor în mulți ochi, văzută-am lacrimi și mulți dintre dâșii și-au arătat recunoștința față de aceasta întreprindere prima la noi. Marinimoșii donatori s'au dus mulțumiți în suflet, că au făcut o faptă cu adevărat bună, după cuvintele Mântuitorului: »Ceea-ce ați făcut unora dintre acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut«.

(Va urma)

Inceputul și dezvoltarea mese-riilor și a negoțului în Seliște.

(Urmare).

Mai sunt apoi stabiliți măestri și neguțători din Seliște în următoarele locuri din România:

În Alexandria: Daniil Puschilă, curelar, în comuna Miroși, frații Oprea și Dumitru Stănișor neguțători.

În comuna Ștolnici, Iacob Peligrad neguțător. În Pitești, Nicolae Peligrad, Alăman Moga, Oprea Peligrad, neguțători, Ilie Moga, curelar, Ioan Stefea și Nicolae Bloț tăbăcari.

În Câmpulung, Petru Hanciu, neguțător. În Argeș, Ilie Herța, tăbă ar, Ioan Roman, neguțător. În comuna Corbi (lângă Argeș), Ioan Maniu Moga, frații Nicolae, Dumitru și Petru I. Bloț, neguțători, și Nicolae Moldovan, tinărul, cojocar.

În Călărași, Nicolae Dădirlat, Oprea S. Borcea, Dumitru Nan, neguțători și Sava Nan, ferar și rotar. În București, de oare-ce numărul Seliștenilor stabiliți în capitala României e foarte mare, nu pot a-i pune cu numele pe toți aici, ci voiu aminti pe cei mai de frunte și pe cei mai vechi și adevă: Frații Dumitru Ioan și Nicolae Comșa, foștii mari neguțători, azi următorii lor, Nicolae Greu zis lungu, Ilie Bju, Petru Roșca, Nicolae Brânduș, Nicolae Moga, frații Dumitru Nicolae și Ioan C. Stefea, frații Dumitru, Ioan și Alexandru A. Stefea, Ioan Barbu, Ioan Gherman, Dumitru Hășigan, Nicolae Fanea, toți com rșanți, Ioan Roman Drogherier și Daniil Neamțu funcționar la banca »Dacia« și alții mulți cari se ocuă cu diferite negoate și meserii, și sunt în tot felul de servicii publice și particulare. Afară de numărul mare sus numit, Selișteni se află în toate orașele și în foarte multe sate de-ale României, ocupându-se cu diferite economii, meserii și negoțuri. Cel mai mare număr însă de Selișteni stabiliți se află în Dobrogea, în Medjidia și Constanța și jurul lor. Selișteanul când pleacă în străinătate luându-și ce-i trebuie la buzunar, pleacă cu scopul de-ași câștiga avere, de oare-ce el e ceva mai inteligent, de omenie și cinstit și ori-și-unde se presentă e bine primit și bine văzut. Nu tot astfel se întâmplă însă și cu acei-ce vin și se stabilesc în Seliște, în locul nostru a acelor duși, și cari de obicei nu sunt fruntași de-ai satelor vecine.

Seliștea după-cum vedem azi, are puține isvoare de câștig din punctul de vedere că: economie de vite sau de câmp nu avem, industrie și negoț puțin, meserii asemenea, așa putea zice că avem de toate, dar' nu ca isvoară de câștig ca în trecut, ci numai ca un simplu mijloc de-a ne câștiga traiul de toate zilelele, așa că lipsa ușor ne poate cutropi.

Bine se se noteze, nu e destul pentru Seliște a ne lăuda, că avem vre-o 2—3 economi bogați, vre-o 2—3 capitaliști, vre-o 2—3 neguțători mari și vre-o 2—3 meseriași mai cu dare de mână,

Aceasta e bine și frumos, ce face însă masa poporului? Ce isvoară de câștig au acești nenorociți? Isvorul de câștig al Să-
hșteanului azi este de-a lua lumea în cap, de a lua drumul spre America, căci numai acea-
sta 'i-a mai rămas mângâierea și mântuirea.

(Va urma).

Nicolae Moisin.

Din Bistrița.

Pomul de Crăciun.

Ca și în alți ani în Bistrița în presara de Crăciun s'a împărțit »pomul de Crăciun« destinat pentru școlarii lipsiți, cari frecventează școala elementară română gr. cat. din loc.

Și astă dată inițiativa a luat-o onoratul comitet bisericesc gr. cat, care ajutat de neobositele d-șoare Elenuța Domide și Anuța Colceriu, precum și de harnicele coriste Elena Cucu, Florica Doroftei, Ana Sângeorzan, Susana Bilegan, Florica Murășan, Susana Cristorean, Susana Lup și Maria Boariu, au colectat frumoasa sumă de 226 cor. 64 bani.

Împărțirea darurilor s'a făcut în spațioasa și pompoasa biserică românească gr. cat. în prezența unui mare număr de inteligenți, meseriași și popor.

Ceremonia s'a început prin troparul Nașterii Domnului cântat de pruncii școlari sub conducerea învățătorului Chitta. După aceea a urmat sfintirea pomului săvârșită de M. on. domn protopop Domide, apoi pruncii școlari sub conducerea învățătorului Theodor A. Bogdan au cântat »Mărire înru cele înalte«.

S'a ținut o frumoasă și potrivită vorbire din partea dlui protopop, arătând însemnătatea zilei nașterii D-lui, mulțumește marimonioșilor contribuitori, colectanțelor și participanților.

La aceasta înălțătoare vorbire a răspuns o copilă de 7 ani, declamând următoarea poezie ocazională improvizată de învățătorul Bogdan.

Mulțumită cătră donatori:

A sosit iarna geroasă
Cu omătu-'i argintiu
Ce pe vremea viforoasă
Scârție pe sub călcăiu.

Cei bătrâni, stau p'ingă vatră
Basmе din bătrâni spunând;
Ear copii cu grămada
Merg la școală sgriburind

Ca să ieie învățătură
Despre dulcele Îsus,
Care spre săraci se 'ndură
Dacă cred în Cel-de-sus.

* * *

Noi cu toți umblăm la școală
Lucruri bune se învățăm
Desprea Nașterea cea Sfântă
Pe cari mâne o sərbăm,

Și ne este bucurie
Că vedem că s'a 'ndurat
Să ne facă bucurie
Cu ăst pom prea luminat.

D-zeu se vă trăiească
Dragi creștini îndurători
Anii vi se înmulțească
Și se aveți la toate sporiu.

C'ați avut milostivire
Și spre noi v'ați îndurat
Spre cei goli cu 'mbrăcăminte
Pe flămânzi ne-ați săturat.

Noi în schimb cu mulțumirc,
Cu drag vă făgăduim
Com avea purtare bună
Și ca frați o să trăim!

La auzul acestei declamări predată cu mult sentiment, ochii multora sau scaldat în lacrimi.

Scolarii, sub conducerea învățătorului Bogdan, au colindat »O ce veste« după care a urmat împărțirea darurilor, împărțindu se: 8 căpuțuri, 13 hainete pentru fete, 9 părechi cioareci, 17 năfrâmi, 1 păreche cisme, 1 rënd de vestminte, 1 caput lung de iearnă, 120 penare, recuise de scris, turte etc. în preț de 168 cor. 70 bani.

Suma întrecătoare de 57 cor. 86 bani s'a adaus la »Fondul pomului de Crăciun«, care e aproape de 500 cor.

Pe lângă harnicele colectante, cari 'și au făcut adeverate merite prin munca jertfită pentru acest scop nobil, vrednici de laudă mai sânt și membrii din comitet: Mihai Doroftei, Mitru Budușan, Stefan Vermeșan, Pavel Butuc, și Pavel Sângeorzan, cari au avut bunăvoință a se îngriji de procurarea celor necesare precum și de împodobitul pomului.

Crăciunul.

În ziua primă și a doua s'a ținut serviciul divin cu mare pompă, servind ambii preoți, ear' răspunsurile le-a dat corul bisericesc compus din aproape 100 persoane. La sfârșitul scrvicului divin s'a ținut predică ocazională, după care corul a colindat »O ce veste«.

Amintesc cu plăcere că corul acesta cântă în 5 voci și că e bine instruat și puternic. Debutarea corului contribuie foarte mult la ridicarea simțului religios și întărirea credinței în poporul nostru românesc.

Spațioasa biserică a fost plină de credincioși, inteligenți, meseriași, popor și străini.

Presara de Anul-Nou.

Românii din loc au bunul obicei că presara de Anul Nou o serbează în tot anul. Astă dată asemenea au sərbato întrunindu-se în hotelul »Regele Ungariei«. Sălutului de Anul Nou 'i-a premers concertul și teatrul aranjat de tinerimea română.

Cu toate că aceasta obicinuită petrecere și în anii trecuți a succes foarte bine, astă dată a succes peste așteptare, întrecând pe cele din trecut.

Când bătură orele 8 deja nu s'a mai afla loc pe la mese, așa cât publicul nu numai că fū silit a ședeă îndesuit pe la mese, ci o parte din oaspeți s'au aflat necesități se ocupe loc în sala vecină.

Participarei acesteia îi este a se atribui îmbucurătoarea împrejurare, că inteligența trăește în cea mai deplină armonie, — lucru ce numai spre onoare îi poate servi. În câte centre nu se reclamă aceasta împrejurare. Bistriței și de astă dată sânt la locul lor de onoare!

Programul concertului s'a început cu cântarea »De așa avea« de G. Șorban, executată cu multă precisiune de corul tinerimei române.

După aceea a urmat poezia »Mi-reasa« de Emil Sabo, declamată cu multă pricepere de d-șoara Elenuța Domide. Amintesc cu bucurie, că d-ra Domide s'a prezentat pe bină în cuceritorul costum românesc.

D-șoara Cornelia Monda ne-a delectat executând la pian »Micul potpuriu român« de I Murășan, și a dat dovadă a fi o bună pianistă.

A urmat apoi frumoasele bucăți »Pe Mare« de Schubert »Primăvara« de Moruzzi și »Nerăbdare« de Schuman, cântate solo de d-șoara Veturia Petran, și acompaniată la pian de tinarul Victor Man. D-șoara Petran binecunoscută ca altistă de prima forță și astă dată prin cântecele interpretate cu mult sentiment a cucerit întreg publicul, care n'a pregetat a-i aduce nenumărate ovaiți.

După acestea s'a arătat pe bină dragă așa domnișoară Mărioara Strimbu, care îmbrăcată în un frumos și strălucit costum românesc, impungând dimac la o frumoasă chindiseală, a declamat poezia »Pe lângă boi« de G. Coșbuc. Succesul a fost peste așteptare. Corul tinerilor a cântat apoi »Cântec« de Mendelsohn, secerând aplause și la dorința publicului a trebuit bissat.

Dșoara Emilia Cutean, executând la pian »Din vremuri« potpourri, compoziție proprie, a seccerat aplause nesfârșite

Ear' domnii Aurel Juga și Aurel Chiffa executând »Opus 60 de Mozaș« au dat dovadă că sânt buni violiniști.

Ajungând la p. 9 corul a cântat și astă dată sub conducerea bine priceputului comptabil Emil Chiffa, cântarea »Sună buciumul« de Simonescu, care la dorința publicului a trebuit asemenea repetat

Ca sfârșit al programului a urmat piesa teatrală: »Gelosie pentru gelosie«, comedie într'un act localizată de Dr. Victor Onișor.

Atât domnii Ioan Moldova ca Mălin și Matei Șirlincan ca Negrescu, cât și d-șoara Elenuța Monasterian s'au produs foarte bine, dar' mai cu seamă d-șoara Cornelia Monda s'a întrecut pe sine însași.

După acestea a urmat salutul Anului nou, rostit cu multă oratorie de simpaticul protopop Domide.

Intreagă inteligența ciocnind cu pocalele pline își doreau unul altuia »Anul-Nou« fericit«. Insuflețirea și buna dispoziție era nedescriptibilă.

În fine a urmat mult așteptatul joc, care a durat până în ziua următoare.

La casă au încurs 164 cor. dimcari subtrăgând spesele de 109 cor. 70 bani a rămas un venit de 54 cor. 30 banl care sumă tinerimea a destinat-o pentru procurarea unui »harmeniu« pe sama corului tinerimei.

(Va urma.)

— tab. —

PARTEA ECONOMICĂ.

Despre comasarea și lucrarea pământului comasat.

Articolul de lege 1X din anul 1848 a hotărât cu privire la împărțirea și comasarea câmpurilor următoare trei clase și anume: 1. împărțirea pământului după robota sau claca făcută pe timpul iobăgei, care se mai numește și despărțirea urbarială, 2. împărțirea pământului după moșiile iobăgești, care se mai numește și proporționare și 3. împărțirea pământului între liberi proprietari, care se mai numește și comasare. Comasarea s'a regulat mai de aproape și prin articolul de lege XXIV. din anul 1892.

Proprietarul unei comune, care are pământ la câmp și dorește să și-l comasază, face o rugare în câte patru exemplare către tribunalul, de care se ține comuna respectivă. Tribunalul examinează apoi rugarea înaintată și dacă constată, că pământul proprietarului, care cere comasarea dimpreună, cu al orfanilor, bisericilor și al comunei face a patra parte din câmpul întreg al comunei, atunci ordonează comasarea.

Spre scopul acesta tribunalul trimite în comună un jude al său, ca să cercete și ispitească, dacă comasarea poate avea loc sau nu, adică dacă este a patra parte din câmpul întreg, a celor ce doresc comasarea, ear' pe lângă aceasta se mai vadă și dispozițiunea celorlalți proprietari de pământ, că învoiescu-se și aceia sau nu.

Dacă trimisul tribunalului află de dreptă cererea pentru comasare, atunci se publică în foaia oficioasă un fel de »concurs«, pentru inginerii sau tehnicii, cari ar dori, ca să facă comasarea. După 45 de zile dela scrierea concursului, trimisul tribunalului iese din nou la fața locului, pentru alegerea inginerului măsurător, a reprezentanților și statorirea bugetului de cheltuieli.

Reprezentanți sau bărbați de încredere își aleg numai proprietarii mai

mici de pământ, cari au dela 5—50 jugere catastrale de pământ! Ca reprezentant poate fi ales fiecare proprietar maiorean trecut de 24 de ani și cu purtare morală bună. Afară de acestia mai pot fi aleși și advocați, cari știu cum merg afacerile comasării. Proprietarii de pământ, cari au peste 50 de jugere, se pot reprezenta și ei singuri. Reprezentanții proprietarilor de pământ încheie apoi un fel de contract cu inginerul, care a rămas cu ofertul de comasare și anume: fixează prețul de fiecare juger catastral de pământ, pe care îl va comasa. Acest preț, în înțelesul legii, nu poate fi mai mare decât 3—5 cor. de un juger catastral.

După acestea pregătiri inginerul ales își vede de lucrul său de măsură, împarte și clasifică câmpul supus comasării, fiind însoțit la aceasta lucrare de câte un reprezentant sau doi și unde e de lipsă și de cătră proprietarii interesați de pământ.

Clasificarea se face în mai multe clase, după cum adecă și pământul e mai bun sau mai rău. Se punem cazul, că într'un câmp s'ar face 8 clase de pământ, atunci s'ar veni la un juger catastral pământ de clasa primă 1000 de orgii, 1200 orgii de clasa a doua, 1500 de clasa a treia, 1800 de clasa a patra, 2400 de clasa a cincea, 3000 de clasa a șeasa, 4500 de clasa a șeptea și 6000 de clasa a opta. Prin urmare cine capătă pământ de clasa a opta pentru clasa primă, pentru 1000 de orgii capătă de șease-ori atâta, adică 6000 de orgii.

Nu se comasează intravilanul, adică: curțile și grădiniile din comună, apoi viile, pometurile, băile, fabricile, morile și pădurile mai compacte.

Cu ocaziunea comasării se lasă din câmpul întreg, pentru căile de comunicațiune în hotar și cu comunele vecine, pentru cimiteruri, școala de po mărit, adăpători și fântâni, ear' dacă proprietarii de pământ se pot învol, se lasă din clasele mai rele de pământ și un anumit teritor pentru pășunat.

Proprietarilor de pământ, cari au sub 5 jugere, li-se de pământul tot într'o tablă, cari au peste 5 jugere la

cererea lor proprie, li-se dă o tablă de loc arător și una de fenaț. În fondul regesc se comasează numai în două table: una de loc arător și alta de fenaț.

Dacă proprietarii de pământ, nu tot fac apeluri sau recuse în contra procedurii de comasare; dacă câmpul de comasat încă nu este tocmai așa mare: atunci inginerul măsurător în decurs de doi până în trei ani își poate termina lucrul său. După terminarea măsuratului, inginerul împarte la fiecare proprietar tabla sa de pământ, pe care ș'o însemnează fiecare prin brazde de plug, petri sau pociumbi și după aceasta noua împărțire se face apoi și o nouă carte funduară.

Când toate acestea sunt gata, ese trimisul tribunalului la fața locului însoțit de un alt inginer colaudător, precum și un expert în economia de câmp și introduce pe fiecare proprietar în noua sa tablă de pământ. După collaudare în decurs de 15 zile se mai poate insinua recurs la tribunal, contra eventualelor nedreptăți numai în cazul acela, când proprietarii vor pute dovedi cu un alt inginer neinteresat, că nu li-s'au dat atâta pământ, cât au avut înainte de comasare.

(Va urma.)

Ioan Georgesou.

„Cum și cu ce se ne nutrim“?

— Sfaturi igienice —

disertație citită în o adunare generală a despărțământului Cohalm al »Asociațiunii«, de George Malcan, învățător.

(Urmare.)

Până aci am arătat numai cum ar trebui să ne nutrim; acuma ne-a rămas să vedem și cam cu ce să ne nutrim?

Alegerea mâncărilor atârnă dela vârsta oamenilor; așa spre pildă copiii mici trebuie să se nutrească numai cu laptele mamei lor până le ies dinții. Până la etatea de 7 ani, nu-i iertat a da copiilor beuturi spirtuoase, căci aceste le iritează nervii.

Ați văzut de multe-ori că unii copii capătă bube pe față sau coji, acestora le trebuie dat ca mâncare mai mult legumii, decât carne: ear' dacă copiii sunt slabi și palizi, au lipsă de mai multă carne spre nutrire.

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foi Poporului«. —

Țiganul și soții sei.

— Anecdota. —

Un Român mergând la târg
Și-a luat de soț pe Cula
Să-i fie de-ajutorință
De-a cumpăra ceva, cumva,
Și să-l aibă de soție,
De povești, cum au drumarii
C'având bani, îi era frică
Ca să nu-l fure tâlharii.

Ajungând la o cărcimuță
Osteniți au poposit.
Eară după-ce mâncară
Ambii s'au pus pe durmit.

Dar' când toți dormeau mai bine
Țiganul 'mi-s'o trezit,

Și gândind el țigănește
C'ar fi vremea de hoțit,

Câtinel 'mi-se tărește
Pân' la soțul lui Român.
Și știind că unde-s banii
'I-a băgat mâinile 'n sân.

Dar' Românul treaz de fire
Pe dată 'l-a și simțit
Și făcându-se că doarme
Ca prin vis 'l-a gătit,
Și Țiganul prost ca toții
Cei de neamul țigănesc,
Începă să strige-a groază:
„Lasă, că mă 'nădușesc“.

— „Ce-i? întrebă românașul,
Soțule, ce s'a întâmplat?
Că io-ți spun pe omenie
C'am durmit și am visat“.

„Și-apoi spune-mi z'o cu buna
La mine 'n sân ce-ai cătat,
De-mi străci somnu 'n noaptea mare
Când dorm chiar și câinii 'n sat“.

— „D'apoi de, draguț vecine
Îți spun drept și nu mințesc,
Că gândeam că dormi ca lemnul
Și-am vrut... se mă încălzesc!“

Theodor A. Bogdan,
Inv. în Bistrița.

Cătănia Țiganului.

— Anecdota —

— „Fostai soldat, măi Țigane?
— Fost, draguț bade Ioane.
— „Da-n cătane ce-ai lucrat
Și pe unde ai umblat“?
— „D'apoi de, și ce să fac
Am mâncat colac cu mac,
Și plăcinte făurite
Tot cu silvois gătite,
După-ce mă săturam
Mai cântam, mai flueram,
De umblat... n'am prea umblat,
Făr' m'o pus la măturat“.

— „Dar' când a fost la pușcat
Ce daruri ai căpătat,

Cele mai ușor de mistuit și mai nutritive mâncări pentru copii sînt laptele, ouăle și poamele în măsură mai mică de-odată.

Oameni în vîrstă cu cât muncesc mai mult, cu atât trebuie să se nutrească cu mâncări mai nutritive. Cei bătrîni de oare-ce puterile lor încep a le scădea din zi în zi, trebuie să pună un deosebit preț pe mâncări, de a fi cât mai nutritive, ba și cât mai ușor de mistuit, pentru-că lor și organele mistuirii li-se slăbesc, mai ales celor cari în tinerețe au fost foarte mîncăcioși. Ne urmînd astfel, se bolnăvesc tare ușor și des, ba din această pricină și mor cei mai mulți în încă cu zile.

Cu ce se ne nutrim atîrnă foarte mult și dela climă; pentru-aceea unde e mai mult cald, oamenii se nutresc mai ales cu legumi; ear' unde e mai mult rece, acolo oamenii au mare lipsă de a se nutri cu cărnuri și beuturi calde.

Din toate acestea se vede, că de vrîi să fii sănătos pentru totdeauna, trebuie să-ți întocmești traiul cu nutrirea așa precum 'ți-e tăria corpului tîu, clima și munca ce o ai...

Să vorbim acum rînd pe rînd despre fiecare din nutreminte.

Pînea de grâu e foarte nutritivă, asemenea și cea de săcară. Pînea făcută nu mai din miezul alb al grăului nu e așa nutritivă ca cea făcută din făina necernută, adecă cu coajă cu tot. Pînea e mai sănătoasă mîncîndu-o rece ca caldă.

Mămăliga e o mîncare foarte nutritivă. Cu mămăliga ești mai bine nutrit, ca cu pîne. Să cere însă ca cucuruzul să fie copt bine și făina grijită bine, să nu fie stricată, mucedă sau umedă, căci în acest caz dă naștere la o boală tare primejdioasă numită pelagra, care-ți despoaie și pielea de pe trup. Aceasta e pricina că mulți se feresc de-a se nutri cu mămăligă, mai ales domni mai fricoși.

Carnea e una din mîncările cele mai bune și mai des căutate de oameni.

Mai ușor de mistuit e carnea rumegătoarelor și a galițelor. Carnea de vînat, fie de animale ori de pasări sălbatice, e grea de mistuit, deși la mîncare ni-se arată mai gustoasă.

Carnea friptă pe grătar ori frigare și nu prea tare e foarte nutritivă și gustoasă la mîncare, ba și mai ușoară de mistuit.

Zama de carne, adecă zupa cum îi zic domni, e foarte nutritivă și mărește pofta

de mîncare. Dintre toate cărnurile cea de porc câte odată are în ea un verme numit »strichină«, care intrînd în stomachul omului aduce moarte. Strichina se află mai ales în carnea porcilor, cari se nutresc cu mortăciuni și murdării de tot felul.

Ca să ne ferim de »strichină, trebuie să mîncăm carnea de porc numai feartă și friptă bine. Mulți afumă carnea, dar' să nu se uite că afumatul e numai pentru a putea păstra carnea, strichinei nu-i strică nimic.

Prin doctori învățați s'a dovedit, că nutrirea tot numai cu carne nu e sănătoasă și cu toate acestea cei mai mulți cred, că de nu vor mîncă carne, nu vor putea trăi.

Carnea nu e bine a se mîncă singură, ci totdeauna împreună cu legumi, căci așa e mai ușor de mistuit și nu dă nici naștere la prea mare căldură în corpul nostru.

Oul dintre toate nutremintele omenești e cel mai bun, adecă mai nutritiv, pentru-că el conține toate materiile de lipsă pentru întărirea și nutrirea corpului nostru. Cine se nutrește mai ales cu ouă, trăește mult și sănătos.

Cele mai bune ouă sînt cele proaspete. Strămoșii romani numeau oul proaspăt: »Ou de aur«, pe cel de o zi: »Ou de argint« ear' oul de mai multe zile: »Ou de fier«.

Că e bun oul pentru mîncare, îl poți cunoaște pe aceea, că bîgîndu-l în apă se confundă, ear' de înoată, e rău. Fiert, oul proaspăt e lipit de coajă, cel stătut se deslipește ușor. Mai ușor de mistuit și mai nutritiv sînt ouăle ferte cu zamă, adecă moi, cele ferte tare (vêtoase) is mai greu de mistuit și de aceea trebuiesc mîncate cu multă pîne ca să devină lesne de mistuit.

Punînd oul la fiert în apa cea fierbinte, la 2 minute e virtos numai albușul, la 3 minute gălbînușul e moale ca o prună grasă, la 4 minute albușul e pe deplin virtos, ear' gălbînușul numai pe jumătate, ear' la 5 minute oul e cu totul fiert.

(Va urma.)

Ouele iearna.

La noi, ca și în alte părți, ouele în timpul iernei sînt relativ foarte scumpe. Causa acestei urcări a prețului ouălor, care este unul din elementele principale ale hranei este că dela Octombrie și până la Februarie, e vremea în care găinile nu prea ouă.

Pentru a avea ouă în aceasta vreme, mijlocul cel mai întrebunțat este păstrarea ouălor. Sînt o mulțime de feluri de păstrare, însă cele mai întrebunțate sînt următoarele: 1) Se păstrează ouăle în lapte de var, în care cas coaja oului se acoperă cu un strat de var care astupă porii (găurelele) coajei și evită contactul cu aerul 2) Se învelesc ouăle în hîrtie subțire de mătase și apoi se pun într'un sac de rețea, care se atîrnă într'o cămară sau odaie uscată 3) În Rusia ouăle se păstrează în cutii mici, după ce s'a uns mai întăiu fiecare ou cu un strat de vaselină.

Prin aceste mijloace, precum și prin altele se pot păstra ouăle în stare bună cel puțin 2 luni, însă ouăle păstrate n'au nici odată gustul ouălor ouate de curînd. E'le pot fi întrebunțate foarte bine în bucătărie, dar' pentru ouă ferte, pentru o mîncare de ochiuri sau jumări ne trebuie ouă absolut proaspete.

Cel mai bun mijloc este deci a aranja lucrurile astfel că să avem găini ouătoare în acest timp, pe care să le ținem în cotețe bune și hrănite cum se cuvine.

În străinătate se găsesc și prafuri pentru forțarea găinilor să ouă. Acest mijloc însă n'a dat totdeauna rezultate bune și de aceea nu l' recomandăm.

Cel mai bun mijloc pentru a avea ouă iearna este, să avem puici timpurii. Belgienii au o zicătoare veche care spune: »Puii la Paști, jumeri la Crăciun«. Prin urmare trebuie să îngrijim cât se poate de bine puici scoși în Februarie sau Martie, căci la acestea, după 8 luni, ovarul este destul de dezvoltat, ca să înceapă a oua.

Două lucruri sînt de însemnătate pentru aceasta în timpul iernii. În primul rînd este locuința, care împedecă de multe ori găinile să ouă iearna. Locuința să fie caldă. Un coteț în care găinile să fie ferite de frig și de umezeală: cotețul să fie ferit de vînturi. În coteț pe pămînt se va așterne un strat de foi uscate sau de paie de grâu sau de ovės. Un metru pătrat de coteț este destul pentru 2 găini. Peste foi sau paie se poate pune un strat

Cînd o fost la țeluit
Ce daruri ai miruit?

— Iaca-ți spun adevărat
Că pușca-n mâni nu 'mi-o dat
S'o temut c'oiu țelului,
Și pe toți 'i-oiu nimeri.

Theodor A. Bogdan.
inv. în Bistrița.

Mărunțișuri.

Câte un pîhărel-două. Cum de te-ai îmbătat așa?

— Vezi, dle doctor, că țin mult la familia mea și de sărbători am beut câte un pîhărel-două, în sănătatea fiecărui copil al meu.

— Câți copii ai?
— Numai 17!

Cui să creadă. Să duce un om sărac la vecinul său și-i cere împrumut măgarul, ca să ducă la moară.

— Ți 'i-ași da bucuros, zise vecinul dar' nu-i acasă.

În acest minut măgarul începî să sbiere în grajd: i-a, i-a...

— Apoi eu îi aud glasul în grajd, e acasă...

— Știi că ești curios, zise vecinul cătră omul sărac, d-ta mai ușor crezi glasului măgarului meu, decât vorbelor mele!...

Poesii populare.

Din Felfalău.

Com. de Ioan Butnar lul Simion.

Câte flori sînt pe isvor,
Toate 'mi strigă să mă 'nsor,
Numai floarea cea din iaz,
Imi strigă să mă mai las,
Să nu-'mi leg de cap năcaz.

Mărită-te mândra mea,
Mărită-te nu ședeă,
După mine 'naștepta,
Nici nu-'mi trage nădejdea,

Dragă-'mi fata săracă
Că cu mâna ei să 'mbracă

Pe fata găzducului,
Las'o în corfa dracului,
Că din zori și până seara,
Nu ieasă odată afară,
Tot să spală, să gătește,
Și până se rumenește,
Și sfîntul soare sfințește.

Ședeți fete pe gunoi
Pân' ce-om veni după voi,
Cu caru cu șapte boi
'Și-al optălea din'apoi,
Cînd vor fi Paștile Joi.
Cu șapte boi înjugăți.
Cînd or fi Paștile Marți.

Frunză verde ca iearba,
Dulce poamă-'i dragostea,
Cin' apucă a o învăța,
N'are cap de a o lăsa.
Cine o făcut dragostile,
Mâncai grăul păsările,
Și ovăsul vrabiile.

Maică la noi în pîrlaz,
Au crescut flori de năcaz

cu gunoi de cal, bine uscat, care ține căldură cotețului.

Mijlocul arătat mai sus este cel mai economic, sînt însă cultivatori cari aranjează astfel, ca cotețul să fie făcut lângă un grajd, sau să treacă prin coteț o țevă dela cuptor.

Celălalt lucru principal e hrana. Ea trebuie să fie variată și să se apropie pe cât e posibil de hrana, pe care o găsește găina vara, ciugulind prin curte. Prin urmare putem da și este recomandabil să se dea resturile de pâine, de salată, resturile de carne, etc. Pe lângă semințele ce le dăm de obicei ca hrană, este bine să se mai dăm găinilor și puține semințe de in sau de alte plante uleioase.

În fine, pentru a favoriza elaborarea, carbonatului de calce de lipsă la formarea coajei, este bine să aruncați găinilor în coteț din când în când resturi de var dela zidărie veche.

Ouatul de iarnă poate aduce foloase bune agricultorului și de aceea credem că ar fi bine să se dea mai multă importanță acestei chestiuni de cum 'i se dă astăzi.

B. H. A.

FELURIMI.

Tarskoie Selo. Așa se cheamă castelul țarului din apropierea Petersburgului, care acum, în mișcările revoluționare din S. Petersburg joacă un rol atât de însemnat. Numele Tarskoie Selo pe românește înseamnă: »grădina țarului«, probabil din cauză, că castelul e încunjurat cu un frumos și mare parc (grădină). În acest parc se află multe statuie, arcuiri de triumf, gloriete, ruine, poduri arcuite etc. și în mijloc un lac uriaș, pe care plutesc lebede, ear' în micul golf al lui se află corăbioare aurite, din timpul țarinei Ecaterina II.

Castelul este foarte luxuos și constă din două părți: din marele palat al țarilor și din palatul nou. Acela a fost zidit de țarina Elisabeta și în parte de Ecaterina și are o lungime de 245 m. Palatul nou e zidit de Ecaterina II. Coloarea palatului e verde deschisă și

alb, ear' figurile au culoarea de bronz. În castel sînt mai multe sale mari pompoase, ear' dintre odăi este minunată odaia de dormit a țarinei cu stlpi de porcelan alb, împodobiti cu sticlă albăstrie; padimentul e decorat cu figuri de mîrgeluțe. O altă odaie, care a fost odaia de dormit a Ecaterinei II. este împodobită cu pietri de agat și a. În general palatul Tarskoie Selo apare în multe privințe ca un palat de zine, din povești.

SFATURI.

Comunicat de G. Maican, inv.

Vreți se curețiți de unsoare și miros vașele de blechiu în cari țineți gaz? spălați-le și pe din afară și pe înlăuntru cu apă de var, în care s'a pus o mică parte clorură de calciu.

Ai lipsă să filtrezi (cureți) apa beut pentru că e turbure ori altcum necurată? Ia o oală găurită la fund cum sînt cele de flori, și pune în gaură un burete, ear' deasupra peste fundul oalei un strat cam de o palmă de cărbune pisat și apoi punându-l deasupra vasului în care voiești ca să se stoarcă apa, o umpli cu apă.

Tot din 4 în 4 zile buretele să spală și cărbunele să schimbă cu altul proaspăt.

Întrebuințând pentru filtrat un vas mai mare, punem pe fund o pătură de năsip bine spălat, apoi cărbunele și deasupra o pătură de peatră curată și bine sfărâmată.

Știri econ., comer., jurid., industr.

Pentru cei-ee trimiți bani în România. Conform unei ordinațiuni a ministrului de comerț de dato 15 crt. de aci înainte sumele trimise cu asigurațiuni postale în România trebuie indicate în mandate postale cu numirile de »Lei« »Bani« folosite în România și nu cu »Francs« și »Centimes« ca până-acum. Plătirea asigurațiunilor postale cu »Francs« și »Centimes« se refuză din partea oficiilor postale române și se retrimite oficiilor postale ungare spre a se îndrepta.

Expoziția în București. În primăvara anului 1906 se împlinesc 40 de ani de domnie a regelui Carol, din care prilej, după-cum scriu foile din România, se va aranja o expoziție universală la București.

Prăsiere de cerbi în Bănat. »Drapelul« e informat că ministrul de agricultură are intenția să împoporeze cu cerbi pădurile dela Ogradena, Berzasca și Dalboșeț, cari cuprind 100.000 jugere catastrale. Ministrul a dat deja ordin, ca 2 cerbi și 10 cerboaiice să fie trimiși la Oșova. Oficiul de păduri din Orșova a fost recercat să îngrădească în ținutul dela Ogradina un loc, de cel puțin 30 jugere, în care loc vor fi internați cerbii de prăsilă și nutriți peste iarnă. Această grădină va fi mai târziu mărită și împoporată prin noi cerbi. După 3 ani cerbii vor fi lăsați cu totul liberi în pădure.

Deslegarea ghiciturilor

din Nr. 53 al »Foi Poporului«.

I.

Ghicitura I. de Ana Czaharnicka a fost următoarea:

Pe apa unui lac erau 100 de găște de casă. Preste lac au sburat un cârd de găște sălbatic, cari salutând pe cele de pe lac cu »ga, ga, ga« — gânsacul sălbatic a întrebat pe cel de pe lac: Câți sînteți, fîrtate? — Noi sîntem 100, răspuse acesta și apoi întrebă: — Dar' voi câți sînteți? Gânsacul sălbatic zise: Dacă am fi încă-odată atîta, câți sîntem și jumătate atîția și 1/4 și și tu, apoi am fi și noi 100.

Câte au fost găștele sălbatic?

Deslegarea: găștele sălbatic au fost 36. (36 + 36 + 18 + 9 + 1 = 100).

II.

Ghicitura II. de Mărioara Dopp a fost aceasta:

a) Să tot spală și tot negru rămâne. Ce e?

b) Ce apă este în chip și fără de nisip?

Deslegarea: a) bivoul sau negrul (harapul). b) lacrima.

Bine l-au deslegat următorii: Ioan Șoima, Rad Vasilica, Todor Price, Nic. Făgețan, Avram Crișan, Iosif Pop, propr. Andreiu Mărginean, Ioan Despan, Eugenia Corpade, Ioan D. Corpade, Ana Murășan, d-ra Elena Muntean, Samoilă Stefanie, Todor Coman, Ioan Bora, preot, N. Popa, (Sibiu), Dăn. Șutu, econ. George Cătană, inv. Nuțica Ceontea (Sibiu), Ioan Coman, june, Georgiu Burlea, par., V. Goleți, econ., Vasilică Murășanu, Nicolae Vășăiu, factor postal, Bas. V. Popa Custelniceanul, inv., Ioan Voicu, Nicolae Suciu, Pamfilu P. Pop, Maria din Câmpie, Nicodim Oniga, Petru Bojin, George Columban, Vasile Cirebea inv., Ioan Albu, Anor Ana, Aniți Morar, Nic. Corpodean, cantor, Simeon Bria, casar, Veturia Deac, Vasile Langa, George Sigmirean, cantor, Ioan Moga stud. Simeon Țicudean, cantor, Gliceria Mihuț, Horațiu M. Pinclea (Viena), Șofron Bugar, Ilie Abrudan I. George, Ilarion Gorce, inv. (Bucovina) I. Folea.

Numele fiecărui din acești deslegători s'a scris pe câte o țidulă, țidulele s'au pus în o pălărie și apoi s'au tras pe rînd două țiduli. Astfel premiul I. »Studii pedagogice și discursuri« de Dr. Vasile Bologa (Sibiu 1905), l-a câștigat dl George Cătană, inv. în Valeadieni, ear' premiul II. »Pur și simplu« comedie și »Nichita Balica«, de Silvestru Moldovan (Nr. 1 din Bibliot. »Foi Pop.«) l-a câștigat Teodor Price din Velcher.

Creșteți flori și înfloriți,
Că mie nu-mi trăbuiți.
Când voi 'mi-ați fi trebuit
Atuncea n'ați înflorit.

De când eu am priceput,
Două mândre am avut,
Nici una nu 'mi-o plăcut,
Una 'mi-ar fi plăcut bine,
Dar' n'o ascultat de mine.
A doua-a fost mai frumoasă,
Dar' a fost prea țințaroasă.

De pe Murăș.

Com. de Iuliana Coman, inv.
Foae verde lemn uscat
De când bade ne-am lăsat,
Șurț roșu n'am mai purtat
Și mereu am tot oftat.

Cine o stărnit oftatul
Erte-i D-zeu păcatul,
Că eu dacă n'ași ofta

Chiar de loc n'aș mai putea
De jele de n'aș cânta
'Mi-s'ar rupe inima.

Cine m'aude cîntînd
Zice că n'am nici un gînd,
Dar' câte zile într-un an
Eu atâtea gînduri am.

Săracă inimă bună
Că acum e chiar de o lună,
De o lună și de un an
Că inimă bună n'am.

Strugurel cu spini grădit
Măi bădiță tu-ai gîndit
Că numai eu te-am urît.
Dară eie te-o iubit
Ca și mine te-o urît.
Și cine te-o mai iubi
Ca și mine te-o urî.

Invitare de abonament.

Cu incheierea anului 1904 »Foaia Pop.» s'a incheiat 11 ani ai vietii sale. Căta contribuit ea în acest restimp la lumina marea poporul nostru, la cultivarea lui, la întărirea credinței strămoșești și iubirii de neam, au apreciat-o bărbați de valoare și toți acela, cari au urmărit mersul ei falnic și românesc

Ca un steag falnic s'a ridicat ea în mijlocul poporul nostru și ca o stea strălucită 12 ani, ducând săptămână de săptămână, fără întrerupere, lumină, învățătură, sfaturi și îndemnuri bune în casele modeste ale iubitorilor noștri țărani meseriași și tuturor, cari au citit-o. Și în calea ei călăuzită a fost »Foaia Poporului« de iubirea de neam, de biserică, și de limbă, pe care le-a ocrotit și apărat din toate puterile și pe toate căile iertate de lege, arătând că și poporul nostru românesc este vrednic a sta alături de alte popoare din patrie și din străinătate.

Devisa sau cuvântul ei de îndreptare a fost: Înainte! Înainte pe cale dreaptă, cinstită, cu muncă stăruitoare și iubire caldă de neam — devisă, care trebuie să o urmeze și poporul românesc peste tot.

Cu aceasta devisă a intra »Foaia Poporului« în anul nou 1905, în al XIII-lea an al existenței sale în luptele, ce o așteaptă și cu aceeași râvnă de a lucra fără preget, ca și până acum, pentru binele și înaintarea poporului românesc.

Basați pe aceste rugăm pe toți a ne ajuta în lucrarea noastră și a abona și lași foaia, între prietini și cunoscuți

Abonamentele sunt următoarele:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 cor.

Pe o jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (net)

Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute ține bună rânduială, onorații abonați, vechi și noi, sunt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât pe o jumătate de an sau pe un an.

Pentru înlesnirea trimiterii abonamentului, la numărul trecut am alăturat mandate postale, de cari ne rugăm a se folosi vechii abonați.

Administrațiunea
»Foi Poporului«

4 cărți cu 1 coroană.

»Călimarul Poporului« pe 1905.
Biblioteca »Foi Poporului«, Nr. 123:

»Nichita Balica«
»Doine și strigături«
»Povești«

toate la oaltă costă numai 1 coroană și porto 10 bani.

Prețul lor se poate trimite de odată cu abonamentul la »Foaia Poporului«.

Nr. 4 din Biblioteca »Foi Poporului«: »Pomăritul«, de Iustin Sohorca, inv. apare în curând.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Frăua.

Să aduce mulțumită din partea comitetului bisericei gr.-cat din comuna Frăua protopopiatul Mediașului, tuturor celor jos însemnați și locuitori de present în America-nordică, pentru obolul donat bisericei noastre ca ajutor prin întreprinderea fostului nostru curator și cantor Ioan Popa.

Pentru cumpărarea sf. Potir, disc cu cupa de argint de probă. stea, cutii și lingurițe Samoilă Armie din Calvasăr, singur a dat 84 cor.

Pentru repararea bisericei au contribuit următorii: Ioan Popa, Frăua, 15 cor.; Ioan Lazar și Victoria, Măgărei, 10 cor.; Samoilă Armie, Demetriu Filip, Calvasăr, 5 cor.; Gerge Iorca, Galaț, 1 cor.; Ioan Stabian, Boz, 2 cor.; George Gridean, Galați, 1 cor.; Isaie Schiop, Ioan Ionea, Galați câte 1 cor.; Gligor Făgărășan și soția Fimie, Galați, 3 cor.; Petru Totoiu, Galaț, 1 cor.; Dumitru Bucșe, Demetriu Surd, Ioachim Popa, Calvaser, câte 2 cor.; Vasile Bogdan, Ilie Bogdan, Frăua, 2 cor. 25 bani; Ilie Cergovan, Șeica-mare, 2 cor.; Dumitru Baci, Agârbiciu, 2 cor.; Mihail Stoica, Ibașlău, 1 cor.; Ioan Cazila, Șeica-mare, 3 cor.; Nicolae Blaga, Agnita, 50 bani; Ioan Steflea, Vorumloc 2 cor.; Dionid Stefla, Vorumloc 2 coroane Dumitru Paul, Frăua, 5 coroane George Popa, Mediaș, 1 cor. 25 bani; Teodor Coman, Mediaș 2 cor.; Ioan Dorca, Agârbiciu 1 cor. 25 bani; Nicolau Paul, Agârbiciu, 1 cor. 25 bani; George Buchendrea, Mediaș 1 cor. 25 bani; Andreiu Banciu, Șeica-mare, 50 bani; Ilie Morar, Șeica-mare 1 cor. 25 bani; Ilie Orlandia, Șeica-mare, 2 cor. Nicolae Drusan, Frăua, 2 cor. Aleman Frățilă, Calvaser 1 cor. 25 bani; Ioan Baboș cu soția Ana, Archita 5 coroane, Zaharie Urdea, Saesiu, 1 cor. 25 bani; Nicolae Rohom, Saesiu, 1 cor. 25 bani; Nicolae Marian, Criș, 1 cor. Ioan, Giurgiu, Șulumberch, 1 cor.; Lazăr Stoica, Crișiu, 1 cor.; Maria Șolea, Daia-săs., 1 cor.; Ioan Călbaza, Trapold, 1 cor.; Simion Stroia, Chirpăr, 50 bani; Simion Bica, Agrișteiu, 50 bani; Nicolae Ticusian, Trapold, 1 cor.; Vas. Coroda, Ioan Suciu, Petru Grăuroi, Ioan Mocan, Vasile Balasiu, George Zacharie, toți din Bohoț, fiecare cât 50 bani; Nicolae Gavril, Crișiu 1 cor.

Deosebită mulțumită se aduce lui Ioan Popa, din Frăua că nu numai a donat 15 coroane, dar' mult au contribuit la împlinirea acestei colecte, a 2-a lui Samoilă Armie din Calvaser. care pe lângă donațiune de 84 cor. pentru S. Potir, a mai contribuit și pentru repararea bisericei 5 cor. a 3-a Domniei sale Aurel Axente din Frăua, care singur a contribuit pentru cumpărarea și, Evanghelie tipărită în Blaj 25 coroane.

Postim tuturor susnumiților donatori An-nou bogat, deplină sănătate și reîntoarcere vioasă în sinul familiilor lor.

Frăua, în 4 Ian. st. n. 1905.

Dionisie Beer,
par. gr.-cat.

Nicolae Lăscu,
curator.

CRONICĂ.

Mulțumită publică. Fericitul meu soț Vasile Mic, jun. s'a asigurat pentru cazul morții la 1 Febr. 1904 la banca generală de asigurare »Transilvania«. După încheierea contractului de asigurare abia i-s'a fost dat să trăiească încă 9 Luni, răposând la 25 Oct. 1904. Cu toate acestea dir. cțiunea susnumitului institut mi-a licuitat mie imediat întregul capital asigurat de 3000 (trei mii) coroane și astfel nu pot întârzia a aduce și pe calea aceasta mulțumirele mele celor mai sferbinți Preaonoratului direcțiunii. Totodată recomand cu toată căldura inimii în atenția p. t. publicului procedura solidă a acestui institut. Șomcuta-mare, la 8 Ianuarie 1905. Înaintea noastră: Ioan Butean, m. p. Gavril Mic, m. p. văduva lui Vasile Mic născută Maria Ciocian, scriitorul numelui: Mic m. p.

La fondurile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« s'au făcut următoarele dăruiri: drept răscumpărare a felicitărilor de de Anul-nou, dl Demetriu Birăuș, reda torul »Poporului român« din Budapesta a dăruit fondului de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 3 cor., parochul Mihail Ganea din Veniția-inferioară, 2 cor., Dr. Nic. Șerban de Voila, adv. în Făgăraș, 20 cor., Ioanichie Bota și Nicolae Neagoe, sodali croitori, câte 1 cor., ear' la fondul »Masa învățăcelilor meseriași români«, Nicolae Butelanc, ales capelan din Vidra-de-sus, soția sa T. resia, socrii săi Vasile Gomboș, fiecare câte 1 cor., în total 4 cor., Dr. Eugen Mețianu, adv. Brașov, 3 cor., George Spătaru, Iuliu Adam, Edvin Craiovean, toți sublocotenenți c. și r., fiecare câte 2 cor., N. N., 4 cor., Ioan I. Lăpădat, căpitan F., Dr. I. Dobre, Dr. Aurel Crăciunescu, Petru Ciora, Dr. Miron E. Cristea, as. consist., Pompiliu Bărsan, c. și r. locotenent, fiecare câte 1 cor., Dr. Virgil Cioban, 2 cor. și Vi. Tordășianu 15 bani.

Dl Demetriu Birăuș, red. »Poporul român« din Budapesta, înscriindu-se de membru pe viață cu cor. 50 din cari au solvit prima rată de cor. 20, depusă la fondul »Neatacabil«.

Călătoria principelui Ferdinand Principele Bulgariei, Ferdinand, a plecat săptămâna trecută la Berlin. Să zice că călătoria aceasta între altele stă în legătură cu căsătoria principelui, care cum știm e văduv. E vorba, să ia de nevastă o princesă germană. De aceea în Berlin era să fie primit cu mari onoruri. Dar' pe drum, la Rutca a fost avisat că fiul al doilea al împăratului, Friedrich Eitel, s'a bolnăvit greu și așa nu se pot ținea sărbătorile de primire. Astfel principele și-a amănat călătoria.

Pentru o societate de lectură. Din Perșani ni-s'e scrie: Subscrisul în luna lui Decembrie 1904 am făcut un apel la inteligența și persoanele doritoare de cultură din Perșani, de a mă sprijini în scopul de a înființa o bibliotecă populară și societate de lectură în loc. La acest apel s'au și prezentat la ora fixată, în frunte cu preotul local Pantelimon Nastea și not. Valeriu Szaszsebeși un număr destul de frumos de omenit în edificiul școlii confesionale din loc, unde după o consultare serioasă și constatând necesitatea unei astfel de bibliotecă și societate de lectură, cu toții într'un gând și o simțire au contribuit după bună voință și anume: V. Szaszsebeși, not. 4 cor. P. Nastea, preot 1 cor. P. Macedon, inv., 1 cor. I. Stăneasă, 1 cor. N. Bérsean, 1 cor. I. Iuțiu 1 cor. V. Langa, 1 cor. D. Comșa, 1 cor. V. Borosnov, 1 cor. I. Lup, 1 cor. G. V. Stăneasă, 1 cor. S. Nuțiu, 1 cor. I. S. Man, 1 cor. I. Comardicea, 1 cor. G. Marincoiu, 1 cor. I. G. Comardicea, 1 cor. I. Marincoiu, 1 cor. I. Nutiu 1 cor, economii și Alecul Gridanul virgil erarial toți din Perșani, pentru cari sapte călduroasele mele mulțumite. Petru Macedon, învățător.

Oprire. Numărul de azi, al **patrulea**, al „Foi Poporului“ este cel din urmă, ce se mai trimite acelor st. abonați, cari nu 'și-au înv. încă abonamentul. Sânt rugați deci toți aceia, cari nu voiesc să li-se oprească trimiterea foaiei, să înviească în decurs de câteva zile abonamentul pe un an sau pe jumătate de an.

Tot olată rugăm pe toți prietini „Foi Poporului“ a recomanda și lați foaia noastră între prietini și cunoștii lor și afară de aceasta a ne serie întâmplări de pe la ei, ca ele să fie cunoscute în cercurile cele mai largi.

Pentru abonații nostri din America. Iubiții nostri abonați din America, pentru a încunjura ori-ce confuzie, sânt rugați a trimite banii de abonament sau ori ce alți bani, d. e. pentru comande de cărți etc. în plic (cuvertă), adresată de-a dreptul redacției „Foi Poporului“. Pe plic să arată că scrisoarea cuprinde bani și câți? și în scrisoare să scrie adresa și comanda. In chipul acesta putem să îndeplinim numai decât comanda. Modul de a trimite banii prin mijlocirea bancarilor și băncilor; dă prilej la multe confuzii, la cari noi nu sântem de vină. Rugăm deci pe iubiții nostri compatrioți din America, a da ascultare acestei rugări a noastre, în interesul lor propriu.

Cununii. D-soara Susana Onișor și dl Octavian Furnea, rigorosant în drepturi, își celebrează cununia Duminecă în 12 Faur n. a. c. la 3 $\frac{1}{2}$ ore d. a. în biserica catedrală din Blaj.

— D-ra Eufrosina Tâmpenar și dl Nicolae Popa își serbează cununia. Duminecă în 30 Ian. st. v. (12. Febr. n.) la 3. oare d. a. în biserica gr. or. română din Galeș.

Sămănăturile de toamnă în România După știrile oficiale, mai în toate județele din România sămănăturile sânt foarte frumoase. Numai în partea de șes a Dunării zăpada s'a topit și sămănăturile sânt amenințate cu îngheț.

E curios că în nici un an nu s'a sămănat mai multă rapiță ca în anul acesta. Sânt în toată țeara 271.000 hectare sămănite cu rapiță, pe când în anul trecut au fost de abia 50.000 hectare, ear' în alti ani nu s'au sămănat mai mult de 100.000 hectare.

Sămănăturile de grâu deasemenea s'au făcut pe o întindere considerabilă. Sânt sămănite cu grâu de toamnă 1,801.000 hectare. În anul trecut se sămănaseră 1,600.000 hec., cu grâu.

Pentru vnzătorii de lemne. De la căpitanatul de poliție al Sibiului se face cunoscut, că lungimea blanelor aduse la tîrg ca lemne de foc trebuie să fie de cel puțin 75 centimetri și că nu mai este permis a pune lemnele în vnzare pe car de lemne, ci trebuie indicată cantitatea lor: $\frac{1}{2}$ de metru pătrat, $\frac{1}{4}$ de metru, $\frac{1}{8}$ de metru, $\frac{3}{4}$ de metru etc., fiind vnzătorul respunzător p ntru esactitatea măsurii. De sub această normă sânt scutite numai cantitățile de lemne aduse în saci, pe seama cumpărătorilor săraci. Asemenea nu e permis a pune în car printre blane paie, fân, etc., cum nici a umbla cu carul pe strade și a le imbia spre vnzare din casă în casă. Lemne verzi, preparate în mod măiestrit, nu se lasă în tîrg.

Prelegeri populare cu ajutorul skiopticonului. »Libertatea« din Orăștie scrie, că din însărcinarea secțiunii științifice a »Asociațiunii« profesorul Dr. I. Radu din Brad va ținea pe teritoriul despărțământului Brad al »Asociațiunii« ajutorat de prof. A. Bratu, mai multe prelegeri cu ajutorul skiopticonului. Antăia prelegeri: »Din viața Mântuitorului Is. Cristos« s'a ținut în Brad în »hotelul central« la Bobotează în legătură cu petrecerea în favo- rul bisericii din Brad, ear' a doua în Băița, Duminecă în 9/22 Ian. a. c. în sala școalei gr.-or. rom. la 2 ore d. a.

Vederile, ce s'au arătat și prelegerile au fost de mare interes. Aparatul e sistemul cel mai nou și arată vederi de toată frumsețea.

Omorit de cărnaț Terarul de 85 ani Iacob Gyovai din Mindszent zilele trecute ucigînd un porc a mâncat din cărnații proaspeți cu atăta lăeomie și în bucături așa de mari, în cât o bucătură oprindu-i-se în gât, l'a nădușit și a trecut pe cealaltă lume — sătul de cărnați.

Distincție. Din Blaj ni-se scrie, că biroul central al »Reuniunii învățătorilor din archidie-esa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« în ședința sa ordinară dela 2 Ianuarie a. c., a ales de corespondent special al organului său »Foaia școlastică« pe dl Isidor Dopp, înv. în Mediaș, pentru zelul și munca ce a dezvoltat-o numitul inv. pe terenul educațiunii și instrucțiunii poporului român. — Ne pare bine de aseasta meritată distincție.

Dar de Crăciun Pavel Neagu din Piana-de-sus, împreună cu mai mulți soți aflători acum în Ilasco Mo (America), făcînd o colectă, la care Neagu singur a dăruit 55 cor. au cumpărat prin librăria W. Krafft din Sibiu, »Mineul«, în 12 tomuri și l-au dăruit bisericii gr.-or. din Tartaria, cu următoarea dedicație:

»Simțim că suntem departe de vechiul nost pământ, de locul nașterii și de iubita noastră familie, pe care o iubim și o dorim din inima noastră.

»Din truda și osteneala noastră cinstim la sfânta biserică gr.-or. din Tartaria această sfântă carte »Mineul« în 12 tomuri. — Faptul se laudă din destul prin sine.

Stössel spre casă. Viteazul apărător al Port-Arthurului, Stössel, în drumul său spre casă a sosit, împreună cu soția sa și cu mai mulți oficeri, în Saigon (oraș de-al Franciei în China). El a fost găzduit la guvernatorul și a fost invitat și la casină. Întrebat de un gazetar, el a zis, că Port-Arthurul a trebuit să se predea din lipsă de mâncare, muniție și medici. Prețul mâncărilor era grozav. O găină era 60 ruble, un ou 20, un porc 300 de ruble. Stössel a spus apoi, că a fost rănit odată. El s'a exprimat lăudător despre purtarea Japonezilor la predarea cetății și despre generalul Kondratenko, căzut în luptă și care a fost sufletul apărării.

Egiptul odată și acuma. Egiptul era în vechime foarte bine împoporat. Pe timpul domniei lui August (30 n. de Chr.) avea 16 milioane d-locuitori, pe timpul cuceririi turcești în 1517 numai jumătate, pe timpul expediției lui Napoleon (1798) 2.460.000. La prima numărare oficială în 1846 a fost populația 4,463.000, în a. 1881 6,806.000, iar în a. 1897 cam 9,735.405, dintre cari 9,007.955 Arabi, Fellahi, Copti și Turci stabili, 573,774 Beduini și 112,526 străini.

Trepov. În rescoala muncitorilor din S.-Peter-burg, afară de părintele Gapon, un rol mare joacă generalul Trepov, noul guvernator militar al Petersburgului. Trepov s'a născut la anul 1855 în Petersburg. A urmat studiile în școala de cadeți pe care absolvîndu-o cu eminentă, a servit în cavaleria de gardă și s'a distins în războiul ruso-turc. În anul 1896 a fost numit șef al poliției din Mos-va. În această calitate s'a distins prin energia sa fără păreche în reprimarea tuturor mișcărilor cu tendințe liberale. Este o unecaltă streșnică a sistemului de apăsare a poporului.

Prezicerea timpului pe anul 1905. Timpul în 1905 va fi astfel: Primăvara ceva umedă. Aprilie foarte schimbăcios, Maiu frumos și uscat. Vara cu furtuni, cu zile foarte călduroase, urmate de nopți reci. Toamna plăcută, uscată și frumoasă; iarna aspră, cu deosebire spre gâtenie. Va să zică: anul 1905 e sperare să fie mai bunșor decât 1904. Dă Doamne!

O cătană și 6 fete — Inecate. Săm-bătă seara 8 fete și o cătană au voit să treacă Dunărea pe gheață, între Petrovaradin și Neoplanta. Pe la mijlocul Dunării gheața, fiind slabă, s'a rupt și cătana și 6 fete s'au innecat. Două fete au scăpat. Fetele au fost lucrătoare în o fabrică din Neoplanta.

Căderi de ministere — cu ridicata. De câteva săptămâni în multe țeri din Europa au căzut ministerele unul după altul, cum rar s'a întâmplat așa de des. Sârbia a făcut pe acest teren începutul. După ea a urmat Austria, unde s'a dus ministrul Körber și a urmat Gautsch. În România a căzut Sturdza și în locu-i a venit Cantacuzino. În Grecia a picat ministrul Teotokis, în Danemarca Deuntzer. În Franca a abzis Combes și noul guvern l-a format Reuvier. În Spania s'a depărtat de la putere Azcarraga și în locu-i a venit Villaverde. Șirul acesta lung îl încheie acum primministrul Ungariei Tisza, care a abzis, dar nu se știe cine-i va fi urmașul.

Prețul bucatelor. In Lugoj.

În tîrgul de săptămână a Lugojului bucatele au avut următoarele prețuri per hecto, după raportul »Drapelului«: Grâu prima calitate coroane 18-40; Grâu de mijloc 18 cor. Săcară prima calitate cor. 14-20; Săcară de mijloc cor. 13-60; Orz prima calitate cor. 13-80; Orz de mijloc cor. 13—; Ovės prima calitate cor. 12-80; Ovės de mijloc 12.20; Cucuruz vechiu cor. 16-60; Mazăre cor. 44 Linte cor. 48; Fasole cor. 30; Cartofi cor. 10.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

I. F. în B Mulțumita publică va urma pe rînd după altele, căci avem mai multe.

An. în F. Ne pare rău, dar' poesii ca aceste:

Te-am plâns, te-am plâns aproape un an

Te-am plâns, te-am plâns, dar' înzădar

Cînd te-am văzut 'mi-ai fost dușman

A plînsul meu amor! ce 'n veci 'loi plînge

— nu se pot publica, decât eată la acest loc. Cearcă a aduna poesii populare, în cari se află frumoase tînguiri de dragoste.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografia“ Iosif Marschall.

Cel mai bun și mai fin
săpun economic și praf
de săpun al lui

MELTZER

Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.
178 23-

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

căpeta vre-odată durere
de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru
trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile:
in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59;
ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia
Tentsch; Meltzer, str. Gușteriții și str. Cisnădiei.
In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: far-
macia Lederhülger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit
7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 8 3-26

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de toamnă și iarnă
noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestminte precum: Sacke,
Jaquete, fracuri și huine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebita atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pard-
siuri și „Raglan“, cari se află
totdeauna in deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate in atelierul meu imi per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

In casuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine in timp
de 24 ore. 9 5-52

Eftin de minune!

500 buoați ou fl. 1.85.

Un orologiu excelent și elegant, cu
garanță că umblă bine și in 36 de ore
numai odată trebuie tras, împreună cu
un lanț aurit; un admirabil set de cra-
vată cu brillant-simili; un inel aurit
cu pestră inalt, pentru domni ori dame;
o garnitură admirabilă, constătătoare din
bumbi de manșete, guler și un piept,
gar. 3%, sur-doublé, 6 bucăți batiste
de buzunar, gar de in; unelte de sorla
elegante de nikel; o etui de oglindă de
toaletă cu un pepten frumos; un săpun
de toaletă aromatic; o carte de notițe
legată; 12 bucăți de bilete artistice a
bărbaților renumiți ai secolului trecut,
72 buo pene de cancelarie engleză și
inca 395 bucăți diverse, cari sunt folo-
sitoare in casă, sunt gratis. Toate la
olaltă cu orologiu care singur prețuiește
acești hani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată
inainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pachete de
briceag dau gratis un frumos briceag de
buzunar, cu două tășuri. La mai mult
de două pachete de fiecare un astfel de
briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai
decât înderept bani. 17 1-1

Hôtel Habermann mai nainte Neumüller.

Deschidere de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că am preluat

Hôtelul Habermann mai nainte Neumüller

aflător pe promenada Bretter și l-am deschis *Joi, în 29 Dec. 1904.* In
deosebi fac atent pe onor public dela țară asupra aranjamentului solid și modern al
odăilor mele pentru străini și oaspeți.

O curte mare și grajduri frumoase stau la dispoziția onor. public.

Nisuiindu-mă întotdeauna, de a mulțami conștientios pe on. mei oaspeți, semn z

cu distincă stimă

Iosif Barbu

hotelier.

288 5-6

Avis de neguțătorie.

P. T.

Imi iau libertatea a aduce la cunoștință, că am înființat in piața de aici o
fabrică de lac. Produc toate soiurile de lac, de vâpseli de lac și uleiuri etc.
uleiuri de lac de colorarea chichlimbarului, recunoscut de vâpseala cea mai bună pentru
padiment (podine).

**Colori de email in toate nuansete. Vacsuri pentru padiment,
lac pentru piele și apretură (tinctură) de piele.**

Prin praxa mea de mulți ani, ca fabricant de lac sunt in plăcuta poziție a
oferi cei mai buni arti li in aceasta branșă.

Fabricatele mele sunt lucrate din cel mai bun material și preiau ori-ce
garanță pentru vâpsire și durabilitate. Prețurile cele mai solide.

Din aceste motive rog p. t. public să binevoiască a sprigini întreprinderea
mea prin prețurile sale comande.

Cu distincă stimă

W. F. Dauner

Tergul Cailor 13 a).

26 2-5

Local de vânzare la dl **Wilhelm Klein**, strada Cisnădiei 26.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

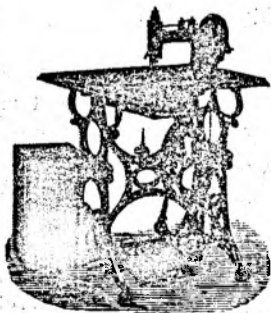
Strada Ocnei.

7 4-52

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un pret
foarte moderat. 6 3 26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna in depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“
 din Sibiu

8 83 - 52

—* Intemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
 asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,** —
 edificiile de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: **95,727.010 coroane.**
 Capitale asigurate asupra vieții: **10.102.362 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii **3,249.332 c.** pentru capitale asigurate pe viață **2,920.033 c.**

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajul I, curtea I,
 și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
 și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Nr. 160 F.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Julius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

— **Cel mai mare deposit** —

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri,
 obiecte de aur și de argint al lui Julius Erös Sibiu
 (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt
 probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect
 este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta să
 dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la
 cereve gratis și franco. 24 3-52

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu coveriș dublu,
 foarte masiv 7 cor. 50 bani.

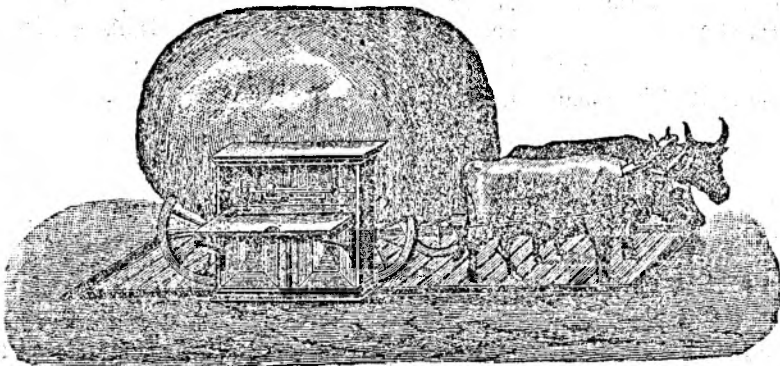
Șanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Șanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess,
 pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcate.

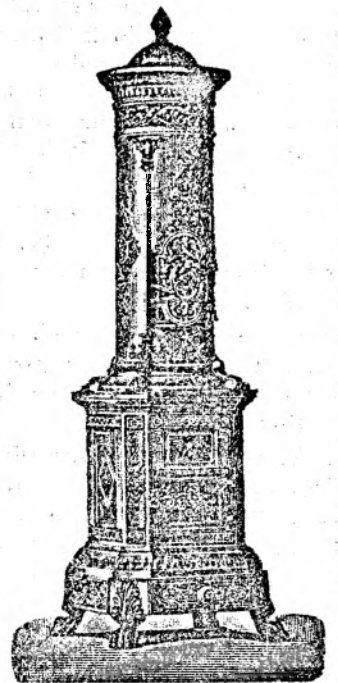
Bascula este montată în pat de fer și este construită întreagă din fer și oțel (podul
 basculei este acoperit cu lemn de stejar).

— Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul gratis și franco prin
 fabrica de cântare

83 24-26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

Foi de țesut pentru femei.

Sobe noue.

Cuptoare de fert cu aparat de regulare.

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu, sau
 franco din atelier la fiecare stațiune.

— La cerere se trimit preț-curanturi. —

Deposit bogat în *tase*, în *sirme* și în
place de sobă, în *instrumente*
de camin și în *păstrător de*
instrumente de camin.

Cărbuni de peatră și Coaks
 50 chilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickeli
 Sibiu.

241 12-

Contra tusei, răgușelei și catar au efectul cel mai bun

Bomboanele-Pemete

ale lui

RÉTHY!

La cumpărare trebuie să fim atenți
 și să cerem lămurit bomboane de-ale
 lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații
 fără nici un folos.

— **1 Carton 60 bani.** —

Să cumpărăm numai bomboane
 Pemete de-ale lui Réthy. 11 11-12

Publicațiune.

Toți P. T. acționari ai nou înființatului institut de credit și economii societate pe acții în Sighișoara »Târnavéana« prin aceasta sânt avisați, că institutul și-a început activitatea sa în 25 Ian. n. a. c.

Totodată sânt rugați ca cel mult până la 1 Martie să binevoiască a espeda la adresa institutului rata a IV-a după acțiunile subscrise, cu 10%, adică de fiecare acțiune câte 10 coroane.

P. T. Domni acționari prin aceasta sânt convocați la I-a adunare generală estraordinară, care se va ținea în 2 Februarie st. n. a. c, a. m. la 10 ore în localul societății, a cărei obiect va fi raportul direcțiunii despre starea institutului, și alegerea unui membru în comitetul de supraveghere, în locul dlui Matei Haller, carele a abzis.

Ratele restante sânt a se solvi din 2 în 2 luni, adică în 1 Mai, Iulie, Septemvrie, Novemvrie 1905 ear' rata ultimă până la 1 Ianuarie 1906.

Spre orientare se aduce la cunoștință că institutul: 1. primește depuneri spre fructificare după cari folosește 5% Interese, începând cu ziua următoare depunerii.

2. Acoardă împrumuturi ipotecare pre lângă 7%, împrumuturi simple țărănești pre lângă obligațiuni cu cavenți, cu 8%.

3. Escombtează cambii, efecte și pretențiuni sigure etc.

4. Acoardă împrumuturi pre lângă amanetare de efecte etc.

Institutul nu ia provisiuni!!

28 1-1

Direcțiunea.

Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai solid mod de lucrare.

Compoziții de ceară
și
lumini de stearin
în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,

albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin mușcături și scobite, pachetarea cea mai bună, tămâie, benzoe, ulei de ars de calitate cea mai bună.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de lumini și săpun, parfumerie înființată la 1848. 27 2-

SIBIU, Strada Gușteriții 25.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei senci. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbetrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 5-52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, egărciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morhuri, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de incheierea scaunului numai decât să comandez Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Szászváros, Piața școalei nr. 35.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
sentite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 1 5-52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Esposiție de carnaval

in

GRAND MAGAZIN

în asortimentul cel mai bogat

articlii noi

cu prețurile cele mai ieftine.

22 4-4

A V I S.

Am onoare a avisa pe stimații mei mușterii și p. t. public, că cu **fabrica mea de licher** și cu **negotul meu de spirituoase** m'am strămutat în casa mea de nou edificată în

Nr. 7

în strada Gușteriții,

unde, ca și mai nainte, se află în mare asortiment și cu prețurile cele mai ieftine **licherurile** mele foarte fine, distinse la esposiția industrială sibiană din 1903 cu premiul prim, **medalie de aur.**

Recomand și escelentul meu

Rum indigen

în calitatea cea mai fină, cmm și garantat

Rum de Jamaica veritabil

importat direct din Londra, mai departe **cognacul veritabil** al renumitei firme de fabrică **Czuba-Durozier**, în umplătură originală și după măsură, **rachiu veritabil, curat de lagăr și treve, slivovitz veritabil, curat, vechiu** cum și în general toate soiurile de spirituoase bune și foarte ieftine.

Cu distinsă stimă

Henric Rieger

fabrică de licher și negușătorie de spirituoase.
Sibiu, strada Gușteriții Nr. 7.

29 1-8

În provință listă de prețuri și mostre gratis și franco.